
két állókép

CSÁNYI ERZSÉBET

A SZOBA

Ahogy a szobából lassan kihaltak a mozdulatok, megfigyeltem, hogyan enyészik el az öreg macska ténfergésének puha zaja, öli meg a lélegzetek melegét a befújó friss szél, mely a szoba minden öblét kisíkálta, a hosszú évek során lerakódott szófoszlányokat kihordta, kisöpörte.

A szoba, megfosztva emberi tartozékaitól, sötétben és hidegen várt. Éreztem, hogy kiszolgáltatott, öreg burkában összefut a keserűség. Itt felejtették hitehagyott végtelen őszre ítélt.

S ahogy így egyedül maradt, kissé a magaménak éreztem. A rézkillinc sárgán olvadt a kezemben, amikor beléptem. A múlt, csendjével, homályával gomolygott a tárgyakban. A szoba közepére léptem, hogy mélységei belémfolyanak. Abban a pillanatban minden az enyém volt: az ágyban a meredt halál, a kopott, árva holmik, a magábaroskadt fotel, a kihűlt, barna kályha, a nagytyűkőr lelkemre kőválygó köde. Mélyen lélegzett bennem minden cselekedetek nyomtalansága. Az ablakon befújó jeges szél ki-be csörgedezett a koponyámon. A szoba lombhullató faként kopaszodott hiteitől s a szél hullámaira ültette az én mozdulataimat is. Ekkora kegyetlenségre nem számítottam. Most már együtt vártunk a szédült csöndben, komoran, kifosztva. A szoba örök korhadásán rágódva, én megcsalva. És nem történt semmi...

AZ ÉG ÖRÖK

Összefagytak benned az odaadáslökések. Erős, nyugodt harapásokkal téped már a napokat, felnőtt az áhitat, tovább léptek az öntudatra ébredt kerítések. A szüntelen próbálkozási inger, a szüntelen fanyar kudarc végre felnövesztette benned a tekintetet. Szemeidben égentüli fagyott föld tükröződése. Biztonságos talaj, gubancnélküli, ingoványtalan. Biztonságos, mint az élet. Az egyedüli élet. Nem a gyermekkor ki-

szolgáltatottsága, nem a kamasz felkínálkozása. A begombolkozott szobrok közé állni, hasadban érzékeny műszerekkel. A szemed se folyjon szét a világba, szíved se dobogjon. Ne kérj és ne vágyódj — lépned kell. Egyensúlyozásra ítélve, derűsen, a szobákban tengert és napraforgót növesztve. De honnan a rugókat? Mert nincs kapcsolat és nincs érintkezési pont, csak hiszékeny kézfogások és hallva született testvérek. Vagyunk százféle zárt ajtó. Vagyunk, mint meredt fák a folyóparton; közöttünk gyapjas, fullasztó sötétség. De a prűszkölések elmúlnak, a gyermekkor kutyaként lefetyelt napjai lerakódnak időnkben. Ütközések és ütközések hiányai, szembesítések és felismerések, temetések és agyparittyák születése meghatároz és tovagurít, megmotoz és megszegyenít. Az ég lenyom és fölszív — de mindig van. Közben örökké élni a befejezetlen percekét. Állsz a templom közepén s szemedből kicsúszik az egy idegenség és millió serken helyébe. Állsz a templom közepén, a tiszta, halott csönddel, mikor felzsong az orgona szélvihara, nyíló madarai. Az ég lenyom és fölszív — és mindig van.